

دانشگاه شهید چمران اهواز

۹۲۵۸۹۷۳

دانشگاه شهید چمران اهواز
دانشکده دامپزشکی

پایان نامه دکترای عمومی دامپزشکی

عنوان:

بررسی فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز در سرطان پستان

استاد راهنما:

دکتر علی شهیریاری

استاد مشاور:

دکتر عبدالحسن طلایی زاده

نگارش:

نجمه السادات ابطحی

بهمن ماه ۱۳۹۲

بسمه تعالی

دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده دامپزشکی

(نتیجه ارزشیابی پایان نامه‌ی دکتری عمومی)

پایان‌نامه‌ی آقای / خانم نجمه السادات ابطحی دانشجوی رشته: دامپزشکی از دانشکده دامپزشکی
به شماره دانشجویی: ۸۷۵۸۰۲ تحت عنوان: بررسی فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز در سرطان
پستان جهت اخذ مدرک: دکتری عمومی دامپزشکی در تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۳۰ توسط هیأت محترم
داوران مورد ارزشیابی قرار گرفت و با درجه: عالی به تصویب رسید.

امضا	سمت	مرتبه علمی	اعضای هیأت داوران	
	استاد راهنمای اول	دانشیار	دکتر علی شهریاری	۱
	استاد مشاور	دانشیار	دکتر عبدالحسن طلایی زاده	۲
	استاد داور	استاد	دکتر محمد راضی جلالی	۳
	استاد داور	استادیار	دکتر محمد شفیعی	۴
	استاد ناظر	استادیار	دکتر نغمه بختیاری	۵
	مدیر گروه	دانشیار	دکتر سید رضا فاطمی طباطبایی	۶
	معاون پژوهشی دانشکده	دانشیار	دکتر بابک محمدیان	۷
	مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه	استاد	دکتر عبدالرحمان راسخ	۸
				۹

گواهی صحت و اصالت

عنوان پایان‌نامه: بررسی فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز در سرطان پستان

اینجانب نجمه السادات ابطحی دانشجوی دکترای عمومی رشته‌ی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران به شماره دانشجویی ۸۷۵۸۰۲ تحت راهنمایی دکتر علی شهریاری و مشاوره دکتر عبدالحسن طلایی زاده، گواهی می‌دهم که:

- ۱- تحقیقات ارائه شده در این پایان‌نامه حاصل مطالعات علمی و عملی شخص اینجانب بوده و صحت و اصالت تمام مطالب مندرج در آن را تایید می‌کنم.
  - ۲- در صورت استفاده از آثار دیگران، مشخصات کامل آن‌ها را در منابع ذکر نموده‌ام.
  - ۳- تاکنون مطالب درج شده در این پایان‌نامه، توسط اینجانب یا شخص دیگری به منظور اخذ هر نوع مدرک یا امتیازی به هیچ مرجعی تسلیم نشده و بعد از این نیز نخواهد شد.
  - ۴- در تدوین متن پایان‌نامه، شیوه‌نامه مصوب دانشکده را رعایت نموده‌ام.
  - ۵- کلیه حقوق معنوی این اثر به دانشگاه شهید چمران تعلق داشته و مقالات مستخرج از آن، ذیل نام دانشگاه شهید چمران اهواز (Shahid Chamran University of Ahvaz) به چاپ خواهد رسید.
  - ۶- حقوق معنوی تمامی افرادی که در این پایان‌نامه تاثیرگذار بوده‌اند (اساتید راهنما و مشاور) در مقالات مستخرج از آن رعایت خواهد شد.
  - ۷- در صورت استفاده از موجودات زنده یا بافت‌های آن‌ها، کلیه ضوابط و اصول اخلاقی مندرج در منشور موازین و اصول اخلاق پژوهش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رعایت شده است.
- در صورت اثبات تخلف از مندرجات فوق، مسئولیت هر گونه پاسخگویی به اشخاص حقیقی و حقوقی و مراجع ذیصلاح بر عهده اینجانب بوده و دانشگاه شهید چمران هیچ مسئولیتی بر عهده نخواهد داشت. همچنین در صورت تزییع حقوق و منافع دانشگاه، حق پیگیری موضوع در مراجع ذیصلاح و اعمال قوانین مربوطه برای دانشگاه شهید چمران در حال و آینده محفوظ بوده و اینجانب مسئول پرداخت کلیه خسارات وارده خواهم بود.

نجمه السادات ابطحی

تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۳۰

مالکیت نتایج و حق نشر

کلیه‌ی حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، برنامه‌های رایانه‌ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده) به دانشگاه شهید چمران تعلق داشته و بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه قابل واگذاری به غیر نیست. استفاده از اطلاعات و نتایج این پایان‌نامه بدون ذکر مرجع مجاز نیست.

تقدیم بہ

این پایان نامہ را با کمال افتخار تقدیم می کنم

به پادشاه و ملکہ زندگیم

که در قلعه آنها آرامش را یافتم

و

نعمه و محمد عزیزم، یاوران، همیشگی من

پاسکزاری

باتشکر از دکتر علی شهبازی

و دکتر عبدالحسن طلایی زاده

و تشکر ویژه

از دکتر سیاوش منصوری که باتلاششان این پایان نامه جان گرفت.

نام خانوادگی: ابطحی		نام: نجمه السادات	شماره دانشجویی: ۸۷۵۸۰۲
عنوان پایان نامه: بررسی فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز در سرطان پستان			
استاد/ استاذ راهنما: دکتر علی شهریاری			
استاد/ استاذ مشاور: دکتر عبدالحسن طلایی زاده			
درجه تحصیلی: دکترای حرفه‌ای		رشته: دامپزشکی	
دانشگاه: شهید چمران اهواز		دانشکده: دامپزشکی	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۲/۱۱/۳۰		تعداد صفحه: ۵۸	
کلید واژه ها: فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز، سرطان پستان			
چکیده			
<p>مالات دهیدروژناز دارای نقش محوری در متابولیسم سلول است. مالات دهیدروژناز در سیتوزول از طریق شاتل مالات آسپاراتات NADH تولیدی در مسیر گلیکولیز را وارد میتوکندری کرده و آن را اکسید می‌کند و از این نظر با لاکتات دهیدروژناز رقابت می‌کند. با در نظر گرفتن متابولیسم متفاوت انرژی در سلول سرطانی در مقایسه با سلول سالم، هدف این مطالعه مقایسه کینیتیک آنزیم مالات دهیدروژناز به عنوان یک آنزیم کلیدی در متابولیسم انرژی در بافت سرطانی پستان و بافت سالم است.</p> <p>نمونه ها به طور مستقیم از اتاق عمل گرفته شده و بلافاصله در نیتروژن مایع قرار داده شدند. بررسی فعالیت آنزیم بر روی نمونه‌های هموژنیزه تحت شرایط بهینه سوبسترا و کوفاکتور و بر اساس تغییرات جذب نوری در طول موج nm 340 با توجه به احیا و اکسیداسیون NADH انجام گرفت. فعالیت آنزیم با برنامه MPA به دست آمد. مقدار K_m و V_{max} توسط رگرسیون غیر خطی با استفاده از نرم افزار کینیتیک محاسبه شد.</p> <p>غلظت بهینه در هر دو نمونه‌های سالم و توموری برای اگزالواستات میلی مولار 1/5 و برای NADH 0/8 میلی مولار بود. غلظت بهینه مالات و NAD^+ برای هر ۲ بافت به ترتیب ۲۵ و ۳ میلی مولار بود. K_m اگزالواستات برای هر دو بافت مشابه بود اما K_m مالات در بافت سرطانی کمتر از بافت سالم بود. (K_m مالات در تومور $4/95 \pm 0/79$ و در بافت سالم $8/59 \pm 1/3$ میلی مولار بود). V_{max} برای اگزالواستات در بافت سالم بیشتر از تومور بود ($p < 0/05$).</p> <p>V_{max} بیشتر آنزیم برای اگزالواستات در سلول سرطانی می‌تواند نشان دهنده تولید بیشتر NADH به منظور حمایت از روند گلیکولیز باشد. در واکنش برگشت K_m کمتر مالات می‌تواند نشان دهنده تمایل بیشتر آنزیم برای مالات باشد. به عبارت دیگر در تومور تمایل به تبدیل مالات به اگزالواستات و یا پیرووات بیشتر است. تفاوت k_m مالات در تومور و بافت سالم می‌تواند به دلیل تفاوت ساختاری آنزیم مالات دهیدروژناز در بافت سالم و توموری باشد که این امر ممکن است نتیجه تغییرات پس از ترجمه در حین تومورزایی باشد.</p>			

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۱
فصل اول: مقدمه و هدف.....	۲
فصل دوم: مروری بر منابع.....	۶
الف- گلیکولیز هوازی.....	۹
ب - گلوتامینولیز.....	۱۲
فصل سوم: مواد و روش کار.....	۱۴
الف-۱- مواد مورد نیاز.....	۱۷
الف-۲- وسایل مورد نیاز.....	۱۸
ب-روش کار.....	۱۸
ب-۱- نمونه گیری.....	۱۸
ب-۲- هموژنیزه کردن بافت و استخراج آنزیم.....	۱۸
ب-۳- اسپان کروماتوگرافی.....	۱۹
ب-۴- اساس اندازه گیری فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز.....	۲۰
ب-۴-۱- کالیبره کردن دستگاه قرائت میکروپلیت.....	۲۱
ب-۵- روش اندازه گیری فعالیت آنزیم.....	۲۲
ب-۶- بهینه سازی واکنش های رفت و برگشت.....	۲۳
ب-۶-۱- اساس بهینه سازی واکنش رفت و برگشت.....	۲۳

- ب-۶-۲- روش بهینه سازی سوبستراهای واکنش رفت ۲۳
- ب-۶-۳- روش بهینه سازی سوبستراهای واکنش برگشت ۲۴
- ب-۶-۴- بهینه سازی آنزیم ۲۴
- ب-۷-۷- کیتیک آنزیم ۲۵
- ب-۷-۱- اساس کیتیک آنزیم ۲۵
- ب-۷-۷- غلظت‌های سوبستراهای واکنش رفت برای محاسبه V_{max} و K_m ۲۶
- ج- روش آماری ۲۶
- فصل چهارم: نتایج ۲۴
- الف- بهینه سازی ۲۸
- الف-۱- بهینه سازی واکنش رفت ۲۸
- الف-۱-۱- بهینه سازی اگزالواستات ۲۸
- الف-۱-۲- بهینه سازی $NADH$ ۲۹
- الف-۲- بهینه سازی واکنش برگشت ۳۰
- الف-۲-۱- بهینه سازی مالات ۳۰
- الف-۲-۲- بهینه سازی NAD^+ ۳۱
- ب- ارزیابی خصوصیات کیتیک ۳۲
- ب-۱- اگزالواستات ۳۲
- ب-۱-۱- V_{max} و k_m اگزالواستات در بافت سالم ۳۲
- ب-۱-۲- V_{max} و K_m اگزالواستات در بافت توموری ۳۳

- ب-۱-۳-مقایسه K_m و V_{max} اگزالواستات در بافت سالم و توموری..... ۳۴
- ب-۲-NADH..... ۳۴
- ب-۲-۱-NADH در بافت سالم..... ۳۴
- ب-۲-۲- K_m و V_{max} ، NADH در بافت توموری..... ۳۵
- ب-۲-۳-مقایسه K_m و V_{max} در بافت توموری..... ۳۶
- ب-۳-مالات..... ۳۶
- ب-۳-۱- K_m و V_{max} حالات در بافت سالم..... ۳۶
- ب-۳-۲- K_m و V_{max} حالات در بافت تومور..... ۳۷
- ب-۳-۳-مقایسه K_m و V_{max} حالات در بافت سالم و توموری..... ۳۸
- ب-۴-NAD⁺..... ۳۸
- ب-۴-۱- K_m و V_{max} در بافت سالم..... ۳۸
- ب-۴-۲- K_m و V_{max} ، NAD⁺ در بافت توموری..... ۳۹
- ب-۴-۳-مقایسه K_m ، V_{max} ، NAD⁺ میان بافت سالم و بافت توموری..... ۴۰
- فصل پنجم:..... ۳۷
- بحث و نتیجه گیری..... ۳۷
- بحث..... ۴۲
- الف -واکنش رفت..... ۴۳
- ب-واکنش برگشت..... ۴۷
- پیشنهادات..... ۵۳

٤٨ ..... منابع

٥٥ ..... منابع

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱-۲: گلیکولیز.....	۱۰
نمودار ۲-۲: گلوتامینولیز.....	۱۳
نمودار ۴-۱: بهینه سازی اگزالو استات در بافت سالم و توموری.....	۲۹
نمودار ۴-۲: بهینه سازی NADH در بافت سالم و توموری.....	۳۰
نمودار ۴-۳: بهینه سازی ملات در بافت سالم و توموری.....	۳۱
نمودار ۴-۴: بهینه سازی NAD^+ در بافت سالم و توموری.....	۳۲
نمودار ۴-۵: K_m اگزالو استات در بافت سالم.....	۳۳
نمودار ۴-۶: k_m اگزالو استات در بافت توموری.....	۳۳
نمودار ۴-۷: مقایسه V_{max} و K_m اگزالو استات در بافت سالم و تومور.....	۳۴
نمودار ۴-۸: $NADH$ ، K_m در بافت سالم.....	۳۵
نمودار ۴-۹: $NADH$ ، K_m در بافت توموری.....	۳۵
نمودار ۴-۱۰: مقایسه K_m و V_{max} ، $NADH$ در بافت سالم و توموری.....	۳۶
نمودار ۴-۱۱: K_m ملات در بافت سالم.....	۳۷
نمودار ۴-۱۲: k_m ملات در بافت توموری.....	۳۷
نمودار ۴-۱۴: NAD^+ ، K_m در بافت سالم.....	۳۹
نمودار ۴-۱۵: NAD^+ ، K_m در بافت توموری.....	۳۹
نمودار ۴-۱۶: مقایسه K_m و V_{max} ، NAD^+ در بافت سالم و توموری.....	۴۰

فصل اول

مقدمه و هدف

فصل اول: مقدمه و هدف

سرطان بیماری فراگیر قرن ۲۱ است که در حال حاضر دومین عامل مرگ و میر در آمریکاست و پیش بینی شده است که تا سال ۲۰۳۰ تعداد افراد مبتلا ۲ برابر خواهد شد، که این آمار خود نشان دهنده اهمیت بالای این بیماری و دلیلی مهم برای بررسی و درمان سرطان است. از سوی دیگر مکانیسم پر از رمز و راز این بیماری باعث علاقه بسیاری به بررسی سرطان شده است. با وجود مطالعات فراوان در مورد سرطان هنوز بشر در برابر این بیماری در تاریکی به سر می برد.

این بیماری از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است؛ پاتولوژی، ایمونولوژی و... اما متابولیسم و تولید انرژی در سلول‌های سرطانی، یکی از جنبه‌های بسیار جالب و ناشناخته می‌باشد که در دهه های اخیر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است.

سلول های سرطانی برای تقسیم و رشد غیر قابل کنترل و گسترش به سراسر بخش های بدن به انرژی نیاز دارند(۱). تامین انرژی در سلول‌های سرطانی مانند دیگر سلول ها بواسطه دریافت مواد مغذی از طریق گردش خون و انجام مسیرهای کاتابولیکی است، اما سیستم گردش خون در تومورها به کارآمدی این سیستم در بافت های طبیعی نمی باشد که از علل آن می توان به میزان بالای بی نظمی عروقی، پیچیده بودن عروق، وجود شانت های سرخرگی-سیاهرگی ، انتهاهای کور، کمبود عضلات صاف و عصب رسانی، غشای پایه و اندوتلیال ناقص اشاره کرد. این سیستم

ناکارآمد سبب اختلال در گردش خون توموری و در نتیجه اختلال در رساندن اکسیژن و مواد غذایی به سلول های سرطانی می گردد، که از نتایج آن ایجاد هیپوکسی در تومورها می باشد (۲).

کم بودن فشار اکسیژن، سبب بروز هیپوکسی در سلولهای توموری میشود که به عنوان یکی از نشانه های اصلی در تومورها مشخص گردیده است. پاسخ های بیولوژیکی گوناگونی در سلول ها در پاسخ به شرایط هیپوکسیک وجود دارد. یکی از نخستین مسیر های تشخیص داده شده در سلول های هیپوکسیک، تغییر در جریان متابولیسم از هوازی به بی هوازی (گلیکولیز) است. در تایید مطلب فوق، Otto Warburg در دهه ۱۹۲۰ نشان داد که که میزان گلیکولیز در سلول های سرطانی حتی در حضور اکسیژن نیز بسیار بالا می باشد (۳). یک توضیح قانع کننده برای اثر واربرگ این است که متابولیسم تغییر یافته سلول های سرطانی یک مزیت انتخابی برای بقا و تقسیم شدن سلول هاست زیرا در مسیر گلیکولیز انرژی بیشتری نسبت به فسفریلاسیون اکسیداتیو تولید می شود. از سوی دیگر این اتفاق باعث می شود که چرخه کربس بیشتر در بیوسنتز واسطه-ها برای تولید نوکلئوتیدها، گلیسرول و سیترات برای چربی ها، اسید آمینه های غیر ضروری فعال باشد تا تولید انرژی در واقع اثر واربرگ مسیر بیو سنتز و بیوانرژی را با هم فراهم می کند (۳۱).

یکی از مسیرهای بسیار مهمی که از طریق آن سلول ها، پاسخ خود را به میزان پایین اکسیژن نشان می دهد فاکتور رونویسی Hypoxia inducing factor-1 می باشد (۴). مطالعات متعددی نشان داده اند که زیر واحد HIF-1 α در تعداد زیادی از تومورها قابل ردیابی است که در بافت های طبیعی مربوطه وجود نداشته است (۵). HIF-1 α یک فاکتور رونویسی کلیدی است که علاوه بر هیپوکسی که سبب افزایش فعالیت آن می شود، H₂O₂ و همچنین تجمع متابولیت های گلوکز و چرخه کربس (پیرووات، سوکسینات، فومارات و اگزالو استات) در شرایط غیر هیپوکسیک سبب

القای بیان آن می‌شود (۶). به دنبال فعال شدن این زیر واحد ژن‌های کلیدی در پیشرفت سرطان رو نوشت برداری می‌شود. HIF-1 α در رگ زایی، تهاجم و متاستاز سلول سرطانی نقش دارد (۱۲،۱۱). HIF-1 α با تأثیر بر روی دو آنزیم کلیدی در متابولیسم گلوکز سبب تغییر در جریان متابولیسم سلولی می‌شود. از طرفی سبب افزایش میزان LDH-A شده و از سوی دیگر با تحریک فعالیت پیروات دهیدروژناز کیناز سبب توقف فعالیت پیروات دهیدروژناز می‌شود (توقف فعالیت این آنزیم سبب عدم تبدیل پیروات به استیل کوآ و ورود آن به چرخه کربس می‌گردد)، نتیجه همزمان این دو رویداد، تجمع پیروات و تبدیل آن به لاکتات توسط LDH-A و در نهایت افزایش جریان گلیکولیز می‌باشد (۷،۸،۹،۱۰).

یکی از موارد مهم و ضروری به منظور ادامه جریان گلیکولیز وجود فرم مولکولی NAD⁺ می‌باشد. سلول برای تأمین این مولکول از چند مسیر متفاوت استفاده می‌نماید: چرخه کربس، آنزیم لاکتات دهیدروژناز و مالات دهیدروژناز. نقطه مشترک و مهم در هر سه این مسیرها، تبدیل NADH به NAD⁺ است. با توجه به میزان بالای گلیکولیز در سلول‌های سرطانی نیاز به NAD⁺ نیز در این سلول‌ها برای حفظ جریان گلیکولیز ادامه می‌یابد.

با دقت در ۲ مسیر متابولیسمی سلول‌های سرطانی و حضور آنزیم مالات دهیدروژناز در هر دو، میتوان به اهمیت این آنزیم در سلول‌های سرطانی پی برد.

آنزیم مالات دهیدروژناز (MDH, L-malate : NAD, EC 1.1.1.37)

دارای دو ایزو آنزیم است:

۱- سیتوزولی (c-MDH)

۲- میتوکندریایی (m-MDH)

شکل سیتوزولی این آنزیم درشاتل آسپاراتات-مالات NADH را اکسید کرده و آن را به NAD تبدیل کرده و از این نظر با آنزیم لاکتات دهیدروژناز رقابت میکند. بررسی فعالیت آنزیم مالات دهیدروژناز می تواند نشان دهنده این نکته باشد که سلول های سرطانی به چه میزان از این مسیر برای تولید NAD^+ به منظور حفظ جریان گلیکولیز استفاده می نمایند.

نجمه السادات ابطحی

بهمن ماه ۱۳۹۲

فصل دوم

مروری بر منابع

فصل دوم: مروری بر منابع

سلول‌های سرطانی برای تقسیم و رشد غیرقابل کنترل و گسترش به سراسر بخش‌های بدن به انرژی نیاز دارند. تأمین انرژی در سلول‌های سرطانی مانند دیگر سلول‌ها بواسطه دریافت مواد مغذی از طریق گردش خون و انجام مسیرهای کاتابولیکی است. اما سیستم گردش خون در تومورها به کارآمدی این سیستم در بافت‌های طبیعی نمی‌باشد که از علل آن می‌توان به نکات زیر اشاره کرد: میزان بالای بی‌نظمی عروقی، پیچیده بودن عروق، وجود شانت‌های سرخرگی-سیاهرگی، انتهای کور، کمبود عضلات صاف و عصب رسانی، غشای پایه و اندوتلیال ناقص. این سیستم ناکارآمد سبب اختلال در گردش خون توموری و در نتیجه اختلال در رساندن اکسیژن و مواد غذایی به سلول‌های سرطانی می‌گردد، که یکی از نتایج آن ایجاد هیپوکسی در تومورها می‌باشد (۱۴).

کم بودن فشاراکسیژن، سبب بروز هیپوکسی در تومورها می‌شود که به عنوان یکی از نشانه‌های اصلی در تومورها مشخص گردیده است. هیپوکسی باعث فعال شدن رونویسی مجموعه ای از فاکتورها به نام عامل القا هیپوکسی می‌شود (HIF) که سازگار شدن سلول‌ها را به کاهش اکسیژن کنترل می‌کنند (۱۳، ۱۱).

مطالعات متعددی نشان داده اند که زیر واحد HIF-1 α در تعداد زیادی از تومورها قابل ردیابی است درحالیکه در بافت‌های طبیعی مربوطه وجود نداشته است. HIF-1 یک فاکتور رونویسی کلیدی می‌باشد که در شرایط هیپوکسی فعالیت آن افزایش می‌یابد. همچنین H₂O₂ و تجمع متابولیت‌های گلوکز و چرخه کربس (مانند: پیرووات، اگزالواستات، سوکسینات و فومارات) در شرایط غیرهیپوکسیک نیز سبب القای بیان آن می‌شوند. HIF در رگ زایی، مهاجم، متاستاز و تولید لاکتات نقش دارد. این ژن بیان آنزیم‌های گلیکولیتیک را افزایش می‌دهد و فسفوریلاسیون میتو کندریایی را در سلول‌های سرطانی کاهش می‌دهد (۵،۱۰،۱۲،۱۱).

یکی از نخستین مسیرهای تشخیص داده شده در سلول‌های هیپوکسیک، تغییر در جریان متابولیسم از هوازی به بی‌هوازی (گلیکولیز) است. در تأیید مطلب فوق، Otto Warburg در دهه ۱۹۲۰ نشان داد که میزان گلیکولیز در سلول‌های سرطانی حتی در حضور اکسیژن نیز بسیار بالا می‌باشد.

الف- گلیکولیز هوازی

به طور کلی در سلول سالم پس از تبدیل ۱۰ مرحله ای گلوکز به پیرووات در سیتوزول، در حضور O₂ و در میتوکندری پیرووات اکسید شده و تولید H₂O، CO₂ و ATP می‌کند (Pasteure effect). در سال ۱۹۲۰، Otto Warburg در تحقیقات خود بر روی سلول‌های سرطانی متوجه شد که متابولیسم در این سلول‌ها متفاوت از سلول‌های عادی و سالم است. در واقع وی متوجه شد که در آنها مسیر هوازی وجود ندارد و تمایل این سلول‌ها برای استفاده از مسیر گلیکولیز بسیار زیاد است. در طی این مسیر که آن را Warburg effect می‌نامند گلوکز پس از طی ۱۰ مرحله همانند سلول‌های سالم به پیرووات تبدیل می‌شود اما پیرووات به جای ورود به چرخه کربس و زنجیره